



TARİFE SAVAřLARI

ALPER AYDEMİR, MERT ORDAY, HAZİRAN 2025

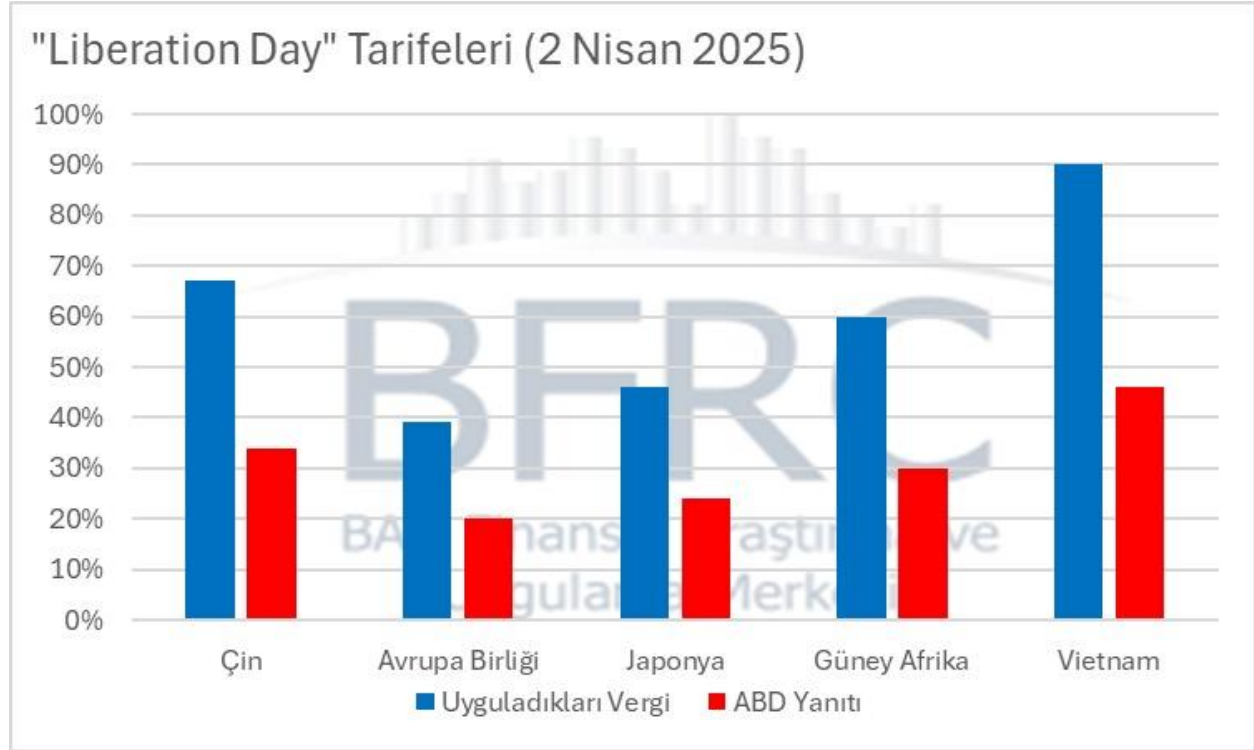
GİRİş:

Donald Trump'ın 2 Nisan'da duyurduğu ve "Amerikan tarihi için en önemli günlerden biri" olarak tanımladığı Bağımsızlık Günü Tarifeleri, Amerikan dış ticaret politikasında köklü bir dönüşümün simgesidir. Yeni politikalar, daha tam olarak uygulanmaya başlanmasa da, ABD'nin tüm ticaret ortaklarına kalıcı %10 puanlık tarifenin yanı sıra bazı ülkelere daha fazla gümrük tarifeleri uygulamasını içeriyor. ABD'nin bu hamlesine karşılık bazı ülkelerin yapacakları misillemeler de dikkate alındığında, bu dönüşüm hem ABD'de hem de küresel düzeyde gerek kısa gerekse de uzun vadede önemli makroekonomik sonuçlar doğuracaktır.

Alper Aydemir ve Mert Orday, BAU İİSBF Ekonomi ve Finans Bölümü 2.sınıf lisans öğrencileridir.

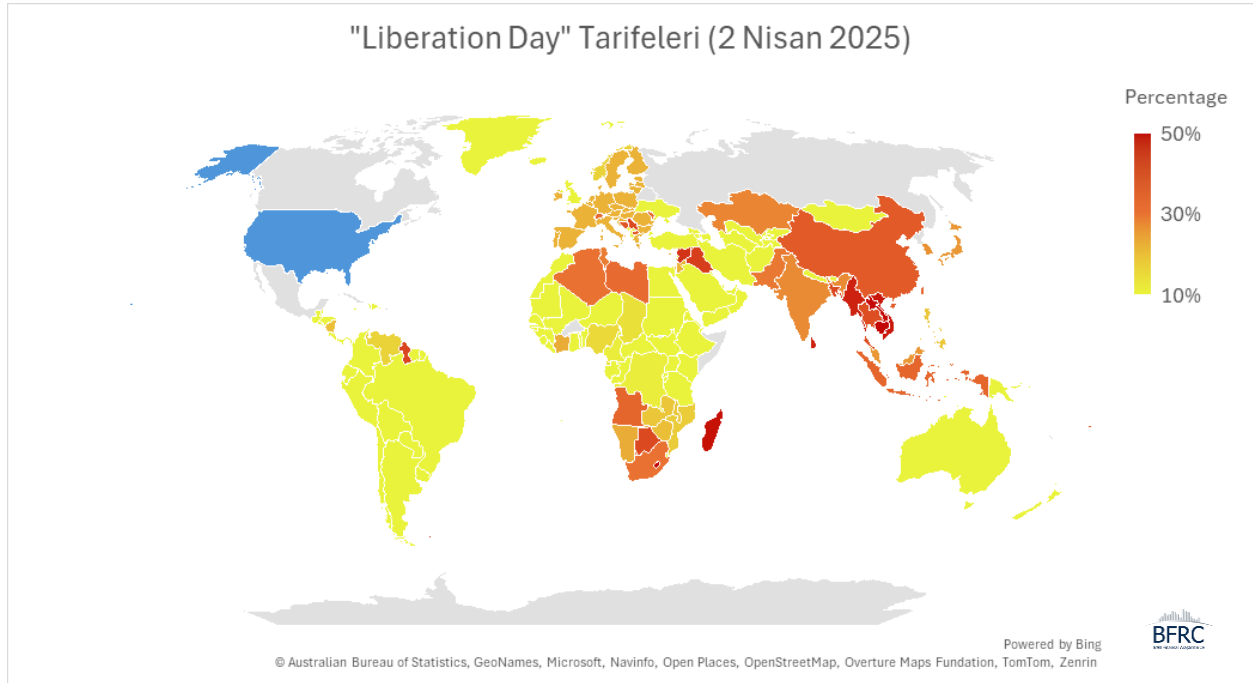
EKONOMİK BAĞIMSIZLIK MI, TARİFE SAVAŞI MI?

Donald Trump'ın ekonomik bağımsızlığın ilanı olarak tanımladığı bu politikaların tam olarak yürürlüğe sokulması halinde mevcut ticari ilişkilerin ve küresel düzeydeki ekonomik yapıların yeniden şekillenmesi beklenmektedir. Trump yönetiminin bu tavrı, küresel ekonomide daralmaya sebep olabilecek riskleri taşımaktadır. VoxEU'da yayımlanan Auray, Devereux ve Eyquem'in 27 Mayıs 2025 tarihli "Tariffs and retaliation: A macroeconomic analysis" başlıklı çalışmasında, tarife artışlarının ekonomik büyüme, enflasyon ve refah düzeyi üzerindeki olumsuz etkileri detaylı şekilde incelenmiş ve benzer ölçüdeki karşılıklı misillemelerin özellikle yatırım ve tüketim üzerindeki baskılayıcı etkilerine dikkat çekilmiştir. Aşağıdaki tabloda, ABD'nin önde gelen ticaret ortaklarının belirledikleri tarifeler ve ABD'nin 2 Nisan 2025 tarihinde duyurmuş olduğu misilleme tarifeleri bulunmaktadır.



Ticaret devi olan Çin ise tarife savaşlarına ekonomik olarak direnç gösterme amacıyla stratejisini güçlendirmektedir. Karşılıklı olarak ABD ve Çin'in birbirlerine gümrük tarifelerinin oranlarını artırmasıyla büyüyen gerilim, 12 Mayıs'ta yapılan görüşmeler ile dengeli bir şekilde indirilerek şimdilik ateşkes ile sonuçlandı. Çin'in nadir elementlerin büyük bölümünü elinde bulundurması müzakerelerde Çin'in elini güçlendiriyor.

Aşağıdaki dünya haritasında ABD'nin ticaret ortaklarına belirlediği gümrük tarifelerinin oranları resmedilmiştir.



Uzun vadeli etkiler, uluslararası ticaretteki azalma, küresel tedarik zincirlerinin daralması, iç tüketim ve faktör arzı üzerinde hissedilirken, kısa vadeli etkiler, toplam talebin yanında arz tarafında maliyet şokları ile hissedilecek. Fiyat yapışkanlıkları nedeniyle para politikalarının daha sıkı bir duruşa mahkum olacağı, bu nedenle önümüzdeki dönemde politika faiz oranlarının daha yüksek seviyelerde dengeleneceği tahmin ediliyor.

BAU Finansal Araştırma ve
Uygulama Merkezi

ÇIKARIMLAR:

ABD'nin uyguladığı ekonomik politika, kısa ve uzun vadede olumsuz sonuçlar doğuracaktır. İthalata bağımlı olan sektörler için maliyetler doğrudan artacak ve maliyetlerin artmasıyla üretim kapasitesi sınırlandırılıp tüketici fiyatlarında yükselişler yaşanacaktır. İthal malların üretimdeki payı yüksek olan otomotiv, teknoloji ve enerji gibi sektörlerde tüketici fiyatlarındaki artış büyük bir refah kaybına sebep olacaktır. VoEU'da yayımlanan bir analize göre, karşılıklı tarife artırımları, küresel ölçekte reel gayrisafi yurtiçi hasıladada (GSYİH) düşüşe yol açmakta ve yatırım harcamalarının ertelenmesine neden olmaktadır. Bu süreç, şirketlerin uzun vadeli üretim planlarını yeniden değerlendirmelerine sebep olurken, artan belirsizlik ortamı finansal piyasalarda da dalgalanmalara yol açmaktadır. Hem ABD'de hem de dünya genelinde büyüme potansiyelinde azalma, refah düzeyinde düşüş ve ekonomik kırılganlıkta artış beklenmektedir.

KAYNAK:

Auray S., M.B. Devereux, A. Eyquem, 2025, "Tariffs and retaliation: A macroeconomic analysis" VoxEU / CEPR

